

a
L'EDITORIAL

El clima avisa i Europa escolta cada cop menys

Es baten rècords de calor mes rere mes. Però l'agenda climàtica, o l'agenda verda, cada cop està menys en el debat públic i altres suposades prioritats copen l'agenda política. S'està veient clarament en aquesta campanya europea: més aviat estan guanyant protagonisme les tesis dels partits d'extrema dreta que directament advoquen per reduir les mesures, si no neguen directament el canvi climàtic. Les dades, tanmateix, són tossudes. Segons l'últim estudi donat a conèixer ahir mateix pel Servei de Canvi Climàtic del programa europeu Copernicus, portem dotze mesos seguits de rècord de calor a escala mundial, assolint o superant els 1,5 °C de més respecte a la mitjana de l'era preindustrial. Els pròxims cinc anys s'espera que es continuïn superant rècords històrics de calor, i això es tradueix, com bé s'ha explicat en tota mena d'estudis, no només en més catàstrofes naturals o més extremes, sinó també en afectacions sobre la salut física i mental de la població.

Si ara fa quatre anys la gran protesta juvenil de Fridays for Future va provocar un augment considerable de la consciència ecològica que es va traslladar en

un augment considerable del vot a formacions verdes, en aquestes eleccions sembla que qui està agafant protagonisme són els contraris a les polítiques sostenibles. Entremig, esclar, hi ha hagut una pandèmia –que sembla que ja ningú recorda que va demostrar que, aturant l'activitat humana, que és la principal causa de contaminació, el planeta respira millor i agafa noves forces–, una guerra a Ucraïna que ha fet que alguns països recuperin combustibles fòssils

Portem dotze mesos seguits de rècord de calor a escala mundial, amb temperatures 1,5 °C més elevades que la mitjana de l'era preindustrial

que semblaven oblidats, com el carbó, i sobretot una pujada general de l'extrema dreta arreu que ha provocat que altres formacions més centrals, especialment els conservadors, hagin moderat el seu discurs per evitar la sagnia de vots.

Es corre el perill que s'aturin els esforços que s'estaven fent en aquest sentit. A l'agenda estratègica 2024-2029 del Consell Europeu per a la nova legislatura, que s'hauria d'aprovar a finals de juny –i que naturalment vindrà marca-

da pel que passi en aquestes eleccions–, de moment els eixos prioritaris ja no inclouen la lluita contra el canvi climàtic, que és només un petit apunt dins del gran bloc econòmic. En canvi, hi apareix la qüestió de la seguretat i el tancament de fronteres i, també, el manteniment dels valors europeus.

La sostenibilitat del planeta és un d'aquests valors europeus i, tot i que cal ser conscient dels problemes i les dificultats per implantar la transició energètica en sectors com l'energia, la indústria o l'agricultura, no es pot fer cap pas enrere si es volen complir uns objectius que, com s'està veient en els últims informes, gairebé ja s'han superat fins i tot amb dècades d'antelació. En vint anys, la Unió Euro-

pea ha aconseguit reduir un 32% les emissions de gasos d'efecte hivernacle respecte al 1990. L'objectiu, però, és que el 2030 la reducció sigui del 55%, fins a arribar a les emissions zero el 2050. Queden, doncs, només cinc anys per reduir 23 punts més les emissions. Caldrien més esforços i menys demagògia. Com deia ahir el secretari general de les Nacions Unides, António Guterres, "el nostre planeta està intentant dir-nos alguna cosa, però no l'estem escoltant".

Benjamin Netanyahu

El primer ministre israelià juga amb foc. Com més difícil li resulta trobar aliats, més intenta augmentar la dimensió de la guerra al Pròxim Orient. Més intenta provocar l'Iran, com si busqués fer impossible no donar-li suport. Ara flirteja amb la declaració de guerra al Líban, i ha mobilitzat 50.000 nous reclutes per anar cap al nord. P. 10

César de la Fuente

Aquest jove microbiòleg gallec, expert en biologia digital, ha elaborat juntament amb el seu col·lega portuguès Luis Pedro Coelho, i l'ajuda de la IA, un catàleg de gairebé un milió de molècules d'antimicrobiàns amb potencial de ser nous tractaments per superar el que l'OMS preveu com a primera causa de mort el 2050: la resistència dels microorganismes als antibiòtics actuals. P. 15

I TAMBÉ A L'ARA.CAT

01

El Banc Central Europeu pot abaixar avui els tipus d'interès. Seria el primer cop en dos anys

02

Avui fa 80 anys del Dia D, el Desembarcament de Normandia o l'operació Overlord. L'inici de l'alliberament d'Europa dels nazis

03

Ja saps com funcionen les institucions europees? Posa't a prova amb el test de la web

NO T'HO POTS PERDRE

Els republicans catalans que Hitler va fer esclaus

40.000 republicans espanyols, entre els quals molts catalans, van construir el Mur Atlàntic dels nazis. Ahir van ser recordats a Jersey. Qui dirigia la cerimònia es diu Gary Font i és fill d'un dels esclaus. P. 12

Apujar l'SMI no va tenir cap impacte negatiu

Ho ha certificat l'OCDE, que concreta que l'afectació sobre la reducció de l'ocupació va ser "pràcticament nul·la". L'organisme també demana a Espanya que es planteji la reducció de la jornada laboral. P. 19

Alidé Sans

Ser, als 31 anys, l'alcaldesa del teu poble (Bausen) ja és tot una fita vital, però l'aranesa hi afegeix una intensa carrera musical amb càrrega històrica: ajudar a recuperar la cultura occitana. Després dels iniciàtics *Eth Paradís ei en tu* (2015) i *Henerècla* (2018), a *Arraitz* pesca en el fructífer cançoner tradicional occità, amb vernís d'actualitat. P. 24-25

CAMPUS DE PERIODISME

ESTIU 2024. Noies i nois d'11 a 16 anys

CAMPUS D'INTRODUCCIÓ AL PERIODISME
De l'1 al 6 de juliol

CAMPUS DE PERIODISME SOCIAL
Del 8 al 13 de juliol

Inscripcions obertes fins al 7 de juny. Per conèixer tots els detalls escaneja el codi QR o entra a d.ara.cat/campusperiodisme

Fundesplai
Fundació Catalana de l'Esplai

ara